

Handläggare
Burhan Yildiz
Telefon: 0850803443**Till**
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Svar på remiss av ”Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast”

Förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till Stockholms stads handlingsplan för minskad spridning av mikroplast till stadens berörda nämnder och bolag. Mikroplast är ett samlingsnamn för mycket små partiklar av plast.

Handlingsplanen lyfter upp spridningen av mikroplaster som ett växande problem och ger en bred kartläggning om spridningskällor och spridningsvägar i Stockholm. Handlingsplanen redogör för problematiken med mikroplast samt listar förslag på femtiofem åtgärder inom tretton områden för att minska spridningen i staden. Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till handlingsplanen och anser att det föreliggande arbetet är viktigt för att bevara stadens miljö giftfri och att handlingsplanen i det sammanhanget kommer att bidra till minskad spridning av mikroplaster och skapandet av en giftfri miljö i Stockholm.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskydds nämnden fick i samband med kommunfullmäktiges behandling budget för 2018 i uppdrag att intensivifiera arbetet med att undersöka vilka källor som lokalt orsakar spridning av mikroplaster och i samråd med berörda nämnder ta fram en handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster. Syftet är bland annat att minska källornas uppkomst eller hindra vidare spridning av redan uppkommen mikroplast. Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutade att remittera ett första utkast av ”Stockholms stads Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast” för synpunkter till stadens samtliga fackförvaltningar, stadsdelsförvaltningar och bolag.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
Fax
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Handlingsplanen ger grundläggande information om plast som material och dess användning i stadens olika verksamheter som kan resultera till bildning av mikroplaster. Handlingsplanen ökar medvetenheten för riskerna med förekomsten av mikroplaster i hav, sjöar och stadsmiljön och går igenom olika mikroplastkällor och spridningsvägar i staden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för kansli och kommunikation.

Ärendet

I samband med kommunfullmäktiges behandling av budgeten för 2018 uppdrogs miljö- och hälsoskyddsnämnden att: "... intensifiera arbetet med att undersöka vilka källor som lokalt orsakar spridning av mikroplaster och i samråd med berörda nämnder ta fram en handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster". Målgruppen för handlingsplanen och dess åtgärder är verksamheter inom stadens förvaltningar och bolag.

Arbetet med framtagandet av handlingsplanen har letts av kemikaliecentrum vid avdelningen för miljöanalys i nära samarbete med en arbetsgrupp bestående av representanter från Stockholm vatten och avfall, trafikkontoret, fastighetskontoret, idrottsförvaltningen, SISAB och berörda avdelningar på miljöförvaltningen. Dialog har därutöver skett med en referensgrupp bestående av flera aktörer både inom och utanför staden. Underlag har levererats av IVL Svenska Miljöinstitutet AB och AF Infrastructure AB.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till handlingsplanen och anser att åtgärdsförslagen är relevanta och tydligt definierade.

Bland de mikroplastkällor och spridningsvägar som behandlas i handlingsplanen återfinns områden som är direkt eller indirekt relaterat till stadsdelsnämndens verksamhet såsom motverkning av nedskräpning, konstgräsplaner, fallskyddsytor, snöhantering och sandupptag samt drift och anläggning av sport- och lekytor m.m.

Förvaltningen lämnar synpunkter inom följande områden:

Nedskräpning

Nedskräpning bedömdes vara en av de största källorna till mikroplast i miljön som sprids via dagvatten, slam, och avloppsvatten.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
Fax
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Minskad nedskräpning begränsar uppkomsten av mikroplast och ger en renare och trivsammare stad i linje med stadens avfallsplan. Minskad plastanvändning renderar mindre mängder mikroplast och leder också till minskade mängder fossil plast som går till förbränning, i linje med klimatstrategin och målet om fossilfritt till 2040.

Minskad nedskräpning har länge varit en prioriterad fråga för förvaltningen. Förvaltningen ser nedskräpning både som ett miljö och hälsoproblem men också som ett trygghetsproblem och anser att viktiga trygghetsrelaterade synergieffekter uppstår när ett område är fritt från nedskräpning.

Byggnader, infrastruktur, underhålls- och byggnadsarbete

Förvaltningen framhåller vikten av att Byggvarubedömningens (BVB) rekommendationer om utfasning av skadliga ämnen, t ex PVC, PAH mm ur material följs. Förvaltningen anser därutöver att en tydlig innehållsförteckning och transparens avseende vilka material som används vid anläggningsarbete är av vikt för att kunna möta handlingsplanens intentioner.

Konstgräsplaner, fallskyddsytor och övriga sport- och lekytor.

Konstgräsplaner anges i handlingsplanen som en medelstor källa till mikroplastspridning. Vidare framhåller handlingsplanen att det i huvudsak är gummigranulatet i konstgräsplanerna som utgör den största spridningskällan. Det finns idag inga alternativa material som skulle kunna ersätta och bevara funktionaliteten som konstgräs har. I samarbete med fastighetskontoret utreder idag idrottsförvaltningen andra miljövänliga alternativ till gummigranulat där bland annat granulatfria konstgräsplaner kommer att testas. Förvaltningen uppskattar och ser positivt på möjligheten att delta i arbetet med utforskning och fördjupning kring möjliga lösningar för beläggning på ytor med stora krav på tålighet, tillgänglighet och minskade risker för fallskador. Förvaltningen anser dock att det på vissa ytor är svårt att möta krav på spelegenskaper, underhållsmöjligheter, tillgänglighet och säkerhet och samtidigt bruka alternativ till syntetiska material. Förvaltningen gärna vill se en tydlig tillämpning av rekommendation för konstgräs, gummigranulat och plastgjutet gummi samt att staden fortsatt utreder mikroplastspridningen från konstgräsplaner och andra utomhusanläggningar för idrott och lek.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
Fax
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Textiltvätt

Mikroplaster och plastpellets finns t ex i kläder, kosmetika, tvättmedel och kroppsvårdsprodukter. Förvaltningen anser att de

åtgärder som föreslås avseende detta i handlingsplanen är relevanta. Förvaltningen vill särskilt framhålla att det är viktigt att stadens upphandlingskrav avseende kemiska och kosmetiska produkter följer kunskapsutvecklingen inom området.

Dagvatten och bräddning

Dagvatten beskrivs i handlingsplanen som en spridningsväg från de största källorna av mikroplast. Förvaltningen anser därför att följande åtgärder som tas upp i handlingsplanen avseende detta bör prioriteras; att utvärdera dagvattenanläggningars effektivitet avseende rening av mikroplast, att utreda om, hur och var stadens dagvatten behöver och kan renas från mikroplast samt att verka för att undvika bräddning.

Snöhantering och sandupptag

Förvaltningen anser att de föreslagna åtgärderna i handlingsplanen är relevanta och att åtgärd 13.1, om att säkerställa platser som långsiktigt kan användas för snöupplag och anpassa dessa på så sätt att spridning av mikroplast undviks, bör vara prioriterad. Om snöupplag ska säkerställas inom stadsdelsområdet måste ytorna justeras för det ändamålet. Om nya underlag ska göras och särskilda avrinningsytor anläggas kommer detta att medföra kostnader för stadsdelen.

Fredrik Jurdell
Stadsdelsdirektör

Jonas Eliasson
Avdelningschef

Bilagor

1. Följebrev Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast. Framtagande och hantering av kontorsremiss
2. Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast. Framtagande och hantering av kontorsremiss
3. Beslut från miljö- och hälsoskyddsnämnden – Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast - Tjänsteutlåtande
4. Beslut från miljö- och hälsoskyddsnämnden – Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
Fax
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, Stadsdelsdirektör	2019-09-10
Jonas Eliasson, Avdelningschef	2019-09-10